

MOGLEGEITSTUDIE FOR UTVIKLING AV KAUPANGER SKULE OG SKULEKRETS

Innspel til skulebehovsplan for Sogndal kommune 2021-2036

FAU ved Kaupanger skule

Forord

I samband med Skulebehovsplan for Sogndal kommune for 2021-2036 vart det m.a. utarbeida ein konsulentrappport om skulekapasitet og utbyggingsmoglegheiter (Norconsult-rapporten). FAU ved Kaupanger skule meiner at analysen og forslaga til løysingar som låg føre for Kaupanger skulekrets i denne rapporten bør utvidast.

På eige initiativ, men med brei støtte frå lag og organisasjonar i bygda og økonomisk stønad frå Kaupanger Næringsforeining, har FAU fått utarbeida eit mogelegheitsstudie for utvikling av Kaupanger skule. Rapporten er skrive av FAU ved Kaupanger skule, medan planskisser og illustrasjonar er laga av Arkitektkontoret 4B. Vi har også hatt nær dialog med lærarar og rektor ved skulen i samband med utarbeidning og forankring av våre innspel, både i forhold til behov og realisme.

Vi har gått utifrå at flytting av ungdomstrinn bort frå Kaupanger skulekrets og til Sogndal skulekrets, slik Norconsult-rapporten har som eit av fleire alternativ, er ein lite berekraftig modell både sosialt og politisk. FAU ved Kaupanger skule ønskjer heller å fokusere på korleis kommunen, i samspel med skulen og bygda, kan utvikle Kaupanger skule slik at den kan vera rusta for utviklinga som skjer i skulekretsen. Kaupanger skule spelar ei store rolle for samfunnet i Kaupanger og må også av den grunn vidareutviklast. I dette mogelegheitstudie presenterer FAU ved Kaupanger skule ein utvida analyse for Kaupanger skulekrets sine behov og konkrete løysingar for korleis dette kan gjerast på den kommunalt eigde tomta ved skulen. Vi meiner våre forslag er heilsaklege og langsiktige til beste for kommunen, skulen og heile bygda Kaupanger.

FAU ved Kaupanger Skule

Stein Joar Hegland (leiar), Linda Moen Rebni (nestleiar), Gudrun Heggestad (kasserar), Trude Ramstad (styremedlem) og Helge Øystein Feigum (styremedlem)

Samanfatta:

- Kaupanger er ei bygd i sterkt vekst med ei forventa elevtalsauke på ca. 33% for neste 15 år (195 til 262 elevar). I løpet av perioden vil Kaupanger vera nest største skulekrets i Sogndal kommune.
- Kaupanger skule har godt fagleg miljø og god elevtrivsel, og har stor communal tomt som gir grunnlag for utvikling.
- Skulen bør utviklast vidare som ein 1-10 skule. Det er stort behov for meir areal med universell utforming, spesielt spesialrom, utbetra garderobar på heile skulen inkludert gymsal, og arbeidsplassar for lærarar, for å møte veksten.
- Kaupanger skulekrets har det minste kommunale hall-arealet per elev i heile kommunen med ein gymsal som er mindre enn standardmålet for denne minste saltypen.
- Ny idrettshall bør realiserast i ein samla plan for utviding av undervisningskapasiteten på Kaupanger skule for å sikre samlokalisering av fasilitetar og effektiv drift med aktivitet både dag og kveld. Areal for utvikling er tilgjengeleg på skulen som "byggeklar" tomt.
- Vi har gitt utbygginga namnet Kaupanger AllHall der byggetrinn 1 består av eit idrettsbygg, og byggetrinn 2 er eit undervisningsbygg med spesialrom m.m. der gymsalen står i dag. To byggetrinn gjer utbygginga realistisk både logistikkmessig og økonomisk.
- Skulebana, som er eit stort areal, kan i tillegg til å romme idrettshall omformast til eit spennande og utfordrande aktivitetsareal som kan støtte behov for både kreativ leik, læring og idrett. Utvikling av dette arealet kan gjennomførast delvis gjennom byggetrinn 1+2, men også gjennom anna prosjektfinansiering og dugnadsinnsats. Samarbeid med lag og organisasjonar i Kaupanger bør stå sentralt i utviklinga.
- Vi presenterer i dette moglegheitsstudiet for Kaupanger skule planskisser og illustrasjoner, som viser korleis behova ved skulen kan løysast heilt konkret. Rapporten inneheld også løysingar for ombygging av skulebygg A og B.
- Studiet har teke utgangspunkt i dei overordna planar som føreligg for kommunen, og dei prinsipp som er nedfelt i planprogram og retningslinjer for arealplan. FAU ved Kaupanger skulen vurderer at planen for skuleområdet, både bygg og uteområdet, skårar høgt på sosial og miljømessig berekraft. Årsaka er at ein vil utvikla eit areal som kan nyttast både for skule og fritid, som ligg sentralt plassert i bygda der majoriteten kan gå og sykle til. Ein tek heller ikkje bruk noko nytt LNF-område, men planlegg utbygging på allereie utbygd areal.
- Rapporten er kortfatta, men inneheld nok bakgrunn og analyse til at alle lesarar skal kunne forstå forslaga frå eit overordna nivå til det meir konkrete. I del 1 presenterer vi utviklinga, kvalitetane og behova til skulen og skulekretsen, og i del 2 presenterer vi løysingane for utvikling.

Del 1. Utvikling, kvalitetar og behov for Kaupanger skule

1.1. Utviklinga i Kaupanger skulekrets

Kaupanger er i vekst og ein av fire større tettstadar i Sogndal kommune. Tettstaden Kaupanger har gode tilbod med butikkar, innovative næringsbedrifter, flott idrettsanlegg og no snart også bygde-Noregs første vitensenter! Kaupanger er eit økonomisk berekraftig samfunn som bidreg med verdiskaping og inntekter til kommune og storsamfunn.

Kaupanger skule har høg trivsel og leverer gode resultat. Det er brei einigkeit i bygda om at kommunen bør kunne tilby ungar og ungdom som veks opp i Kaupanger, både ein god barnehage og ein god grunnskule frå 1-10. klasse. Kaupanger skule, "skulen i skogen" er hjarte i bygda gjennom ein god og sentral plassering, eit unikt areal med god blanding av natur- og tilrettelagt areal, og mange aktivitetar også utanom skuletid.

Det vil, ifølge Norconsult sine prognosar vera like mange elevar i Kaupanger som i Leikanger skulekrets i 2036, med ein anslått vekst på 33 %. Ein slik vekst er forholdsmessig nesten like stor som for skulekretsen Sogndal, som er anslått til 39% vekst, medan andre delar av kommunen stort sett har ein liten nedgang over heile perioden. Kaupanger har stort potensial for fortetting, sentrumsutvikling og utviding av eksisterande bustadfelt kombinert med relativ stor etterspurnad etter bustadar. Med den bakgrunn så kan ein vurdera prognosane for elevtal i Norconsult-rapporten som relativt konservative for Kaupanger sin del då desse bygger berre på vedtekne reguleringsplanar.

Kaupanger skulekrets har i dag i overkant av 1600 innbyggjarar og vil sannsynlegvis nå 2000-talet i løpet av tiåret. Denne utviklinga fordrar fokus på utvikling som må kome i gang raskt og der ein må klare å kombinera kortsiktige (neste tiår) med langsiktige (neste generasjon) perspektiv for utvikling. Innspel og drøftingar når det gjeld Kaupanger skule bør difor primært dreie seg om korleis ein kan utvikle skulen vidare og *ikkje* dei strukturelle diskusjonane.

Innspelsfasen for skule- og barnehageutvikling i Sogndal kommune har gitt eit momentum for å løfte fram utvikling av Kaupanger skule som betyr at denne må høgare opp prioriteringslista for skuleframtida og budsjettprosessar i Sogndal kommune. I det følgande gjer vi ein kort analyse av kvalitetar og behov ved skulen (del 1). Vi inkluderer også behova til Kaupangersamfunnet som ein del av analysen og er difor eit viktig supplement til den smalare analysen frå Norconsult-rapporten. Vårt innspel inneholder konkrete planar, med planskisse, illustrasjonar og romplan (del 2 + vedlegg), for korleis utviklinga kan skje slik at ein tek vare på noverande kvalitetar og sikrar framtidige behov.

1.2. Kvalitetane til Kaupanger skule

Kaupanger skule ligg sentralt plassert i overgangen mellom Kaupangerskogen og Kaupanger i Kaupanger skulekrets, og er ofte omtala som "Skulen i skogen". Skulebana er den gamle idrettsbana til Kaupanger. Her finn ein gamleskulen med tre etasjar, ein liten gymsal (9x18 m) og to andre toetasjes skulebygg frå 1980 og 90-talet. Åttitalsbygget, bygg A, huser både klasserom, spesialrom og lærarrom, medan bygg B har klasserom med nokre spesialrom.

Kommunen eig ved skulen eit relativt stort areal på ca. 23 da. Omlag 8 da er skog og verdifullt areal for frileik, men ca. 6 da heilt flatt areal på skulebana, og resten er stort sett utbygd areal. Grunntilhøva i området er gode med stabil berggrunn og lausmassar med god infiltrasjonsevne.

Kort sagt: Kaupanger skule er ein skule som ligg på eit areal som eignar seg godt for vidare utvikling.

Fagmiljøet er godt og skulen er attraktiv som arbeidsplass. Eit fagmiljø bør ha eit visst omfang for å kunne fungere og utvikle seg over tid, slik også Norconsult-rapporten poengterer. Fordelen ved å ha 1.-10. klasse samla er at det gir eit relativt stort lærarkollegium der ein kan bruke ekspertise på tvers

av dei vanlege skiljelinjene som ofte finst i grunnskulen. Det er godt kjent at det er lettare å rekruttere dei høgaste kvalifiserte lærarane, samt mannlege lærarar, til ungdomstrinna, men vanskelegare til skuletypar som ”oppvekstsentrums” (inkl., barnehagar) eller reine barneskular. Kaupanger skule har ein relativ god balanse mellom mannlege og kvinnelege lærarar, og av ulike aldrar.

Kort sagt: 1-10 skule i Kaupanger gir godt fagmiljø og best grunnlag for vidare rekruttering av tilsette.

Skulemiljøet er også kjent for å vera godt. Elevane kan utfolde seg både på tilrettelagt areal og i skog. Det tilrettelagde arealet vert kjenneteikna som ”fattig” og må forbetraast i følge Norconsult-rapporten. Elevundersøkingane syner at elevane trivest og skulen skårar på mange indikatorar over 4 (maks 5), medan dei indikatorane som ligg under 3 omhandlar det fysiske læringsmiljøet (jf. referat frå Skulemiljøutvalsmøte hausten 2021). Det fysiske læringsmiljøet vil bli sett ytarleg under press ved den veksten som er stipulert.

Elevane skårar høgt på faglege kvalitetar (m.a. nasjonale prøver) og dette kan sannsynlegvis tilkjennast godt læringsmiljø og generell trivsel ved skulen. Elevane får også god sosial trening i å vera med ungar på tvers av skuletrinna, m.a. gjennom fadderordningar.

Kort sagt: det er godt sosialt miljø på skulen, men fysisk læringsmiljø inne og ute byr på stadig utfordringar som vil tilta med auka mengde elevar.

Kaupanger skulen er meir enn ein skule. Kaupanger er den einaste av dei ”fire store” som ikkje var kommunesentrum og ein har difor få offentlege møteplassar og arenaer samanlikna med Sogndal sentrum, Systrand og Balestrand. Skulen fungerer difor også som eit senter for idrett, kultur og andre aktivitetar på fritida. Her øver skule og ungdomskorps, kor, kulturskulen har aktivitetar her, idrettslaget brukar den vetle gymsalen på kveldstid og skulebana til barneidrett. I tillegg er det over 100 private arrangement i løpet av eit år. Kaupanger skule fungerer difor som eit sosialt lim, er viktig for bygdekjensla, og er sentral for å sikra sosial berekraft i Kaupanger og i kommunen.

Kort sagt: Kaupanger skule er også ein kulturinstitusjon som fungerer som sosialt lim i skulekretsen og må utviklast med dette i mente.

ViteMeir ligg rett i nabologatet og opninga av det første regionale vitensenteret i ei norsk bygd (!) vil gi enno større moglegheit til å bruke nærområdet til spennande undervisningsopplegg. Etableringa vil vera med å gjera skulen enno meir attraktiv som arbeidsplass, og som skule for Sogndal kommune sine elevar. Lokaliseringa på Kaupanger gir moglegheit for å utnytte fasilitetar på vitensenteret slik at ein kan spare noko utbyggings- og driftskostnadar på skulen, t.d. utviding og drift av naturfagslaboratorium.

Kort sagt: Med eit regionalt vitensenter som nærmeste nabo vil skulen bli unik i regional og nasjonal samanheng og det vil kunne gi store moglegheiter for fagleg utvikling.

Figur 1. Gymsalen ved Kaupanger skule i bruk under fellessamling.

1.3. Behova til Kaupanger skule

Vårt utgangspunkt er at det skulefagleg flest gode argument for å behalde skuletypen 1-10 i Kaupanger skulekrets. I tillegg til det faglege har ulike politiske parti signalisert at dette er deira utgangspunkt også. Denne skuletype er difor utgangspunkt for vår behovsanalyse. Vi gir likevel innleiingsvis i denne delen nokre argument for skuletypen 1-10 ved Kaupanger skule då det legg premissa for vidare utvikling i kretsen.

Det å transportera tre skuleklassar frå Kaupanger til Sogndal er ikkje miljømessig eller sosialt berekraftig. Miljømessig gjennom auka transportbehov og redusert moglegheit for å gå og sykle. Sosialt sett fordi ungdom som vil bli flytta bort frå nærmiljøet vil tilbringe meir tid i miljø utanfor bygda, med dei konsekvensar det kan ha for fritidsaktivitetar og sosialt miljø i Kaupanger. FAU ved Kaupanger skule ser ikkje noko fornuftig i å transportera ± 100 elevar dagleg fram og tilbake.

Det er også verdt å hugse på at Kaupanger har det beste utgangspunktet for samarbeid utanfor skule gjennom nærliek til eit aktivt næringsliv og til det regionale vitensenteret ViteMeir. Dette kan bli spesielt viktig for ungdomsskuleelevar der ein ofte finn dei mest skuletrøyte ungdommane. Flytting bort frå Kaupanger skule er difor ikkje rette medisin for Sogndal kommune sine elevar. Det betyr i praksis at ein må sjå framover og gjera grep for å utvikle skulen og finne løysingar no.

Kort sagt: 1-10 skulen i Kaupanger skulekrets må utviklast vidare for god sosial og miljømessig berekraft

Den store elevtalsveksten som er forventa i Kaupanger skulekrets vil sannsynlegvis bli enno større då prognosane er konservative og basert på eksisterande reguleringsplanar. Veksten i seg sjølv gjer at

ein må finne løysingar. Bygningsmassen er relativ gammal (siste "nybygg" frå 1995) men god, og med eit stort vedlikehaldsetterslep der det behov for stadige tilpassingar og konstant rehabilitering. Noverande bygningar kan, gjennom godt vedlikehald, løyse behovet dei neste fem åra. Etter dette vil det, ifølge Norconsult-rapporten, bli trøngt om plassen, og med fleire doble klassar så vil klasserom også bli ein mangelvare. Skulen bør oppgraderast til dagens standard for m.a. universell utforming, tilstrekkeleg med arbeidsrom for lærarane, garderobe- og toalettfasilitetar, og spesialrom. Sidan skulen sitt totalareal og uteareal er stort vil utvikling av skulen kunne løysast godt og enkelt frå eit plan-perspektiv.

Kort sagt: skulens bygningsmasse er ikkje godt vedlikehalde og utvikla for dei behova som vil melde seg i løpet av kort tid. Stikkord for behov er universell utforming, spesialrom, garderobar og lærararbeidsplassar, og etterkvart nok klasserom.

Kaupanger er den einaste av dei fire store tettstadane i kommunen utan kommunal idrettshall.

Kaupanger skule har ein gymsal som er under standardmål for gymsal (fig. 1). Det er sannsynleg at det kommunale hallarealet per elev for kommunen er minst per elev i Kaupanger sjølv om slike tal ikkje føreligg for kommunen. Gymsalbygget med garderobebeanlegg er i dårlig stand. Det blir påstått at elevane har slutta å dusje. Gymsalen er så vidt vi har kunne måle (Norconsult har ikkje målt) under minstemålet for gymsal som er 10 x 20 m. Salen er også altfor liten til at det kan forsvarast for ein tettstad av Kaupanger sin storleik.

Norconsult peiker i sin rapport på behovet for forsamlingslokale for skulane. Samlingar i gymsalen ved Kaupanger skule er ofte overfylte og det er vanskeleg å etterleve vanlege rutinar for HMS og brannvern. Auka hallkapasitet vil kunne sikre at kommunen kan drive i tråd med faglege anbefalingar og reglar og rutinar.

Kapasiteten til gymsalen er sprengt på både dagtid og kveldstid, og rehabilitering vil ikkje løyse desse kapasitetsutfordringane. Rehabilitering vil også kunne krevje mange millionar som nok heller bør nyttast andre stader på skulen. Ny kommunal idrettshall ligg inne som punkt for utvikling i Kommunal plan for Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2018-2022. Ein plan for utvikling av Kaupanger skule bør difor innehalde eit gjennomtenkt konsept for hallkapasitet.

Kort sagt: Utvida hallkapasitet må på plass for å sikre kapasitet til kroppsøving og forsamlingslokale ved den forventa elevtalsveksten.

Det er behov for å finne løysingar for utvida kapasitet ved Kaupanger skule. Dette gjeld klasserom ved auka antall klassar, lærararbeidsplassar som alt no er underdimensjonert, garderobar inkludert toalett- og dusjfasilitetar som per i dag er for små både i dei vanlege undervisningsbygga og gymsal (sjå også Norconsult-rapport). Berre spesialrom for kunst og handverk vert i dag vurdert som tilstrekkeleg av skuleleiinga, medan alt som har med mat (undervisning og servering) og musikk er relativt dårlig. Spesial- og allromma skal nyttast både i ordinær undervisning og av SFO. SFO sine behov er viktig å ta omsyn til då omfanget på SFO vil auke i tråd med den generelle veksten i folke- og elevtal.

Ein plan for utvikling av Kaupanger skule bør difor sikre ei løysing i eit "skulebygg C" som gir betre kapasitet på spesialrom. Flytting av spesialfunksjonar kan sikre universell utforming som er dårlig for både desse romma og skulen som heilskap i dag. Flytting av spesialrom til skulebygg C vil kunne lette ombygging av skulebygg A og B som er nødvendig for å gi fleire klasserom, betre lærararbeidsplassar og nok garderobekapasitet. Eit undervisningsbygg med spesialrom vil også kunne forenkle sambruk slik at desse fasilitetane kan nyttast både til skuleaktivitetar og SFO på dagtid på kvardagar og til

fritidsbruk på kveldstid og helger av lag og organisasjoner. Det er lite kommunale bruksrom i Kaupanger utanom skulen og denne er difor sentral også for bygda sine behov.

Kort sagt: Utviding og flytting av spesialrom til eige undervisningsbygg C vil kunne løyse kapasitetsutfordringar og sikre at resten av skulen kan byggast om og rehabiliterast i tråd med dei analysar som alt føreligg.

Sidan Kaupanger skule spelar ei utvida rolle, også for bygda Kaupanger, er det viktig å ha med skuleutviklinga i den heilskaplege tankegangen om utvikling av Kaupanger som ein tettstad. Skulen er sentral for å sikre sosial berekraft og for det kommunale tilbodet til unge i Kaupanger skulekrets. Sambruk og synergieeffektar er difor også eit godt argument for å utvikle Kaupanger skule, og har vore ei sentral i politiske føring for skulebehovsarbeidet. I denne samanheng bør ein kunne argumentera for at Kaupanger sin hallkapasitet og anna areal til bruk på fritida og bør ha høgaste prioritet for Sogndal kommune.

Kort sagt: Kaupanger har for lite kommunalt fritidstilbod for unge. Utvikling av Kaupanger skule kan sikre at tilbodet vert oppgradert og dimensjonert for både dagens og framtidas situasjon.

Skulebana har eit gammalt kunstgrasdekke som utgjer ei mogeleg helse- og miljøbombe, men arealet har stort potensial for utvikling. Skulen har som tidlegare nemnt store areal (ca. 23 da communal tomt), deriblant ei ca. 6 da skulebane som har utspelt si rolle som idrettsbane. Skulebana har eit helse- og miljøfiendtleg plastdekke med enno ganske store mengder gummigranulat (trass fjerning av store mengder) som bør fjernast så raskt som råd. FAU ved Kaupanger skule har jobba med dette problemet i fleire år og opplever auka fokus på denne saka frå kommunen og samfunnet elles. Norconsult-rapporten omtala skuleområdet som “fattig”; ei heilskapleg utvikling av bygg og uteområde for ein 1-10 skule for Kaupanger kan vera med å løyse dette. Potensialet til utearealet er stort og her er det mange moglegeheter for å modernisere og utvikle Kaupanger skule, både uteareal for leik og læring samt areal til utbygging.

Korts sagt: skulebana på Kaupanger skule representerer eit areal med stort behov for rehabilitering utifrå miljø og helseperspektiv, men gir også stort utviklingspotensial for Kaupanger skule.

Del 2: Løysingar for utviklinga av Kaupanger skule

2.1. Kaupanger AllHall

Vi har i 1.3 om behova ved skulen vore innom nokre løysingar for utviklinga av Kaupanger skule som her i del 2 vert konkretisert. Vi meiner at ei heilskapleg utvikling av Kaupanger skule er nødvendig både for skulen, bygda og tettstaden Kaupanger. Vi må utvikle skulen på sikt til å kunne huse 300 elevar, og vi må tenke sambruk og synergiar og difor løfte aktivitetstilbodet til alle Kaupanger sine innbyggjarar gjennom ei slik utvikling.

Å bygge ein standard idrettshall ved Kaupanger skule som byggetrinn 1 på skulebana er eit nødvendig første steg. Byggetrinn 1 kan åleine fylle ein del behov, og ikkje minst gje rom for den nødvendige utviklinga av resten av skulen som skildra i del 1 av denne rapporten.

Byggetrinn 2, undervisningsbygg C, er tenkt som eit bygg som kan huse dei fleste spesialromma ved skulen slik som musikkrom, mat og helse, kantine, allrom mfl. Dette “kulturbygget” bør kunne byggast der gymsalen i dag står. Gymsalen er vurdert som relativ enkel å rive.

Dei to bygga vil då ligge tett på kvarandre og saman kunne utgjere det vi har kalla Kaupanger Allhall, ei form for fleirbruksbygg med fokus på skulen sine behov. Hallen kan også nyttast av SFO, og

potensielt sett av barnehage, vidaregåande skule, og Sogndal Ressurssenter på dagtid, og av idrettslag og andre lag og organisasjoner utanom skuletida.

Situasjonsplanen (Fig. 2) syner korleis ein på flat og utbygd tomt kan plassera nytt idrettsbygg (byggetrinn 1), og korleis ein kan knytte til eit undervisningsbygg C med spesialrom som eit kulturbygg (byggetrinn 2) til saman Kaupanger Allhall. Bygga er tenkt å kunne opnast ut mot uteplass ved arrangement mot Atrium slik at ein kan få eit ganske stort areal tilgjengeleg for m.a. 17. mai feiring eller anna. Bygga er merka med forslag til funksjonar som kan plasserast der. I tillegg vil lagerkapasitet bli bygd inn idrettsbygget.

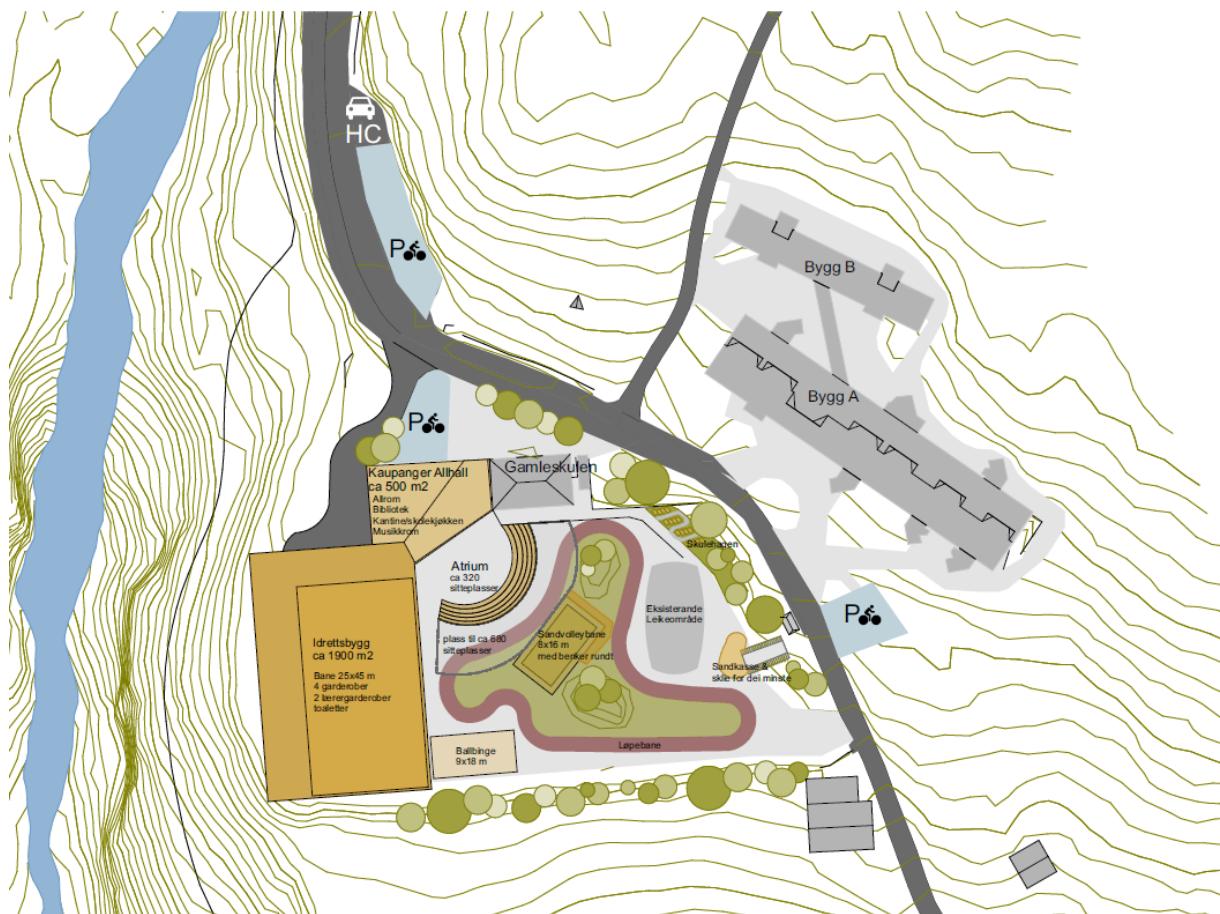

Fig. 2. Situasjonsplan med utviklingspotensial for Kaupanger skule inkludert plassering av idrettsbygg og "kulturygg" (undervisningsbygg C med spesialrom), til saman Kaupanger Allhall. Skissa for utearealet, skulebana, er ein illustrasjon som grunnlag for vidare drøfting og samspel gjennom medverknad frå elevar, lærarar og idrettslag mfl.

Vedlagt følger også full oversiktsplan ([vedlegg A: Situasjonsplan for skuleområdet og Kaupanger Allhall](#)) som viser den overordna planløysinga for utvikling av Kaupanger skule, inkludert parkeringsløysing ved Skogly.

Kaupanger AllHall med sine bygg vil kunne gjera ombygging og rehabilitering av skulebygg A og B + gamleskulen, og rehabilitering av skulebana mykje enklare. Ved å flytte spesialromma til eige bygg så vil ein kunne frigjere mykje areal for vanlege klasserom og for lærararbeidsplassar. Det vil vera krevjande, og slik vi ser det därleg ressursbruk, å bygge om og flikke på dei eksisterande undervisningsbygga dersom spesialromma skal fortsetje å ta opp plass i bygg A og B. I tillegg må garderobar i A og B utvidast slik Norconsult også peike på.

Det er utarbeida ein detaljert romplan ([vedlegg B: Romplan](#)) som viser korleis ein kan løysa ombygging. Planen skal kunne gi grunnlag for konkret planlegging av tiltak. Gamleskulen kan med enkle grep gjerast betre for dei minste elevane og SFO og sikre kvalitet og kapasitet også for denne kommunale tenesta framover.

Rehabilitering og oppgradering av skulebana kan skje delvis gjennom planmessig tilnærming gjennom byggetrinn 1 og 2, og elles gjennom prosjektmidlar og dugnadsprosjekt. Arealet skal kunne romme både idrettsbygg, atrium, og kreativ leike-, lærings og idrettsfasilitetar til beste for skule og fritidsbruk. Ein prosess med å omskape dette arealet har gjennom samarbeid mellom Kaupanger skule og FAU vore i gang ei stund. Vi ser for oss at arealet bør kunne romme ulike ballaktivitetar (fotball, basket, bandy, volleyball o.l.), friidrett (hopp og kast), og kreativ leik for både små og store. Ein må sikre bruk både i sommar og vinterhalvåret gjennom vidare planarbeid som er tenkt å inkludere medverknad frå fleire grupper (sjå fig. 2 for eit utgangspunkt).

Det er laga ein illustrasjon for heile området som viser korleis både plassering og utforming av nye bygg og uteareal ved Kaupanger skule kan sjå ut (Figur 3). Bygg bør ha stort innslag av tre for å passe med eksisterande bygningsmasse og for å vera i tråd med miljømessige føringar som ligg i kommunalt planverk. Ein kan også vurdere solceller for å redusere driftskostnadene til straum då området ligg solrikt til.

Figur 3. Illustrasjon av korleis uteareal og Kaupanger AllHall med idrettsbygg og "kulturygg" (undervisningsbygg C med spesialrom) kan sjå ut.

2.2. Vurdering av utviklingsprosjektet med Kaupanger AllHall oppimot kommunalt planverk

Nye Sogndal kommune legg vekt på at ein skal ha ein god og miljømedviten stadutvikling, med heilskaplege områdeplanar. Skuleutviklingsprosjektet for Kaupanger vil vera eit viktig steg for å utvikle både skulen og tettstaden Kaupanger i tråd med kommunale planar.

Gode rammer for næringsutvikling er nemnt spesielt i planprogrammet og vi vurderer at prosjektet er viktig for å gjera Kaupanger enno meir attraktiv som bygd for næringsutvikling, etablering og busetnad. Tilbod til barn og unge er spesielt viktig i bygde-Noreg for å sikre rekruttering av tilsette med skaparkraft.

Prosjektet vil kunne skåra spesielt bra på miljø- og berekraft då det ikkje vil ta i bruk noko nytt landbruks-, natur eller friluftsareal (LNF). Utviklingsprosjekt som kan byggast på allereie opparbeida

og regulert areal er dei einaste som kan oppfylle FN sine berekraftsmål i praksis gjennom eit minimalt tap av naturareal eller jordbruksjord til utbygging. Tap av areal er ei av dei viktigaste årsakene til både natur- og klimakrisa.

Dessutan ligg skulen sentralt i bygda og den store majoriteten av innbyggjarar i Kaupanger skulekrets vil kunne nå skulen og dei nye fasilitetane ved å gå eller sykle. Føreslått parkeringsløysing vil kunne forsterke dette. Samlokalisering av funksjonar vil også kunne styrke desse transportmåtane og bidra til utvikling av 5-minuttssamfunnet som er nedfelt i prinsippa for den nye arealplanen.

Kaupanger er ei utfordrarbygd i praksis, som den einaste av dei store tettstadane i kommune som ikkje var kommunesentrums. Forslaget som vert lansert jobba fram som eit heilskapleg prosjekt med god forankring i nærmiljøet både blant kommunale og private aktørar, og hos lag og organisasjonar. Medverknaden er alt sterkt i prosjektet, og dette kan vidareførast gjennom prosessar lokalt eller kommunalt.

Kaupanger skule har ein svak universell utforming. Utvikling av Kaupanger AllHall og uteområdet kan sikre at dette vert betre ivareteke. Nærmiljøet vil også nyte godt av utviklingsprosjektet då det kan gi fleire aktivitetar på fritida. Utearealet vil kunne gi ein god arena for organisert aktivitet i skuletid eller gjennom lag og organisasjonar, men også vera ein arena for den eigenorganiserte delen av fritida spesielt for unge.

Totalt sett vurderer vi dei planar og idear som føreligg til å vera svært godt tilpassa dei kommunale føringer for samfunnsutvikling og arealbruk som Sogndal kommune har vedteke.

2.3. Finansiering og driftsøkonomi for Kaupanger AllHall

For det første er samlokalisering og samdrift mellom skule og bygda sine lag og organisasjonar sentral for å sikre effektiv drift. Det er uansett skulen sine behov som må stå først i utforminga og dei investeringar som må gjerast.

At ein også kan løyse behov for bygda og kommunen på fritida for unge og andre, også i eit sosialt berekraft- og folkehelseperspektiv, er ein synergie-effekt som er viktig å understreke. Kommunen har vedteke at dette skal vera førande i skulebehovsarbeidet, noko som dels kjem frå eit økonomisk perspektiv. For det andre kan leigeinntekter og samspelet med lag og organisasjonar bidra inn i driftsøkonomien etter dei felles prinsipp som gjeld for kommunen.

Investeringa kan ha fleire modellar. Med skulen som primærbrukar og eigar av tomta er det mest naturleg at hallen vert bygd i kommunal regi. Eit alternativ kan vere at ein søker midlar og får med til dømes idrettslag og næringsliv på ei finansiell løysing der skulen leiger hallplass. Kommunen har erfaring med slike løysingar og kan vurdere desse betre enn oss i FAU.

Standard reknemåtar for driftskostnadane viser ofte auke ved nybygg avhengig av type og areal. På den andre sida kan ein i Kaupanger ved å erstatte eksisterande gymsal kunne frigjere mykje midlar som elles må nyttast på kontinuerleg og ekstraordinært vedlikehald grunna tilstanden til bygget, spesielt isolasjon, lekkasjar i tak og eit dårlig garderobebeanlegg. Energibruken samanlikna med dagens dårlig isolerte gymsal vil ein kunne forvente blir redusert sjølv med auka areal.

2.4. Andre viktige element for utviklinga av skulen og skulekretsen

Parkering for Kaupanger skule og AllHall vil kunne løysast på ein god måte ved droppsonen i nærleiken av samfunnshuset Skogly. Her er det areal som lett kan opparbeidast til godt tilpassa parkering utan å gå på kostnad av andre funksjonar, og vera med å skape om skulen til eit bilfritt område og stimulere Kaupanger sin befolkning til å gå og sykle meir, i tråd med lokale og nasjonale målsetningar og planar.

Noverande parkeringsareal er også mykje brukt av stisyklistar og området krev også ei oppgradering for den aktiviteten kommunen har lagt til rette på dette feltet (jf. arealplan til gml. Sogndal).

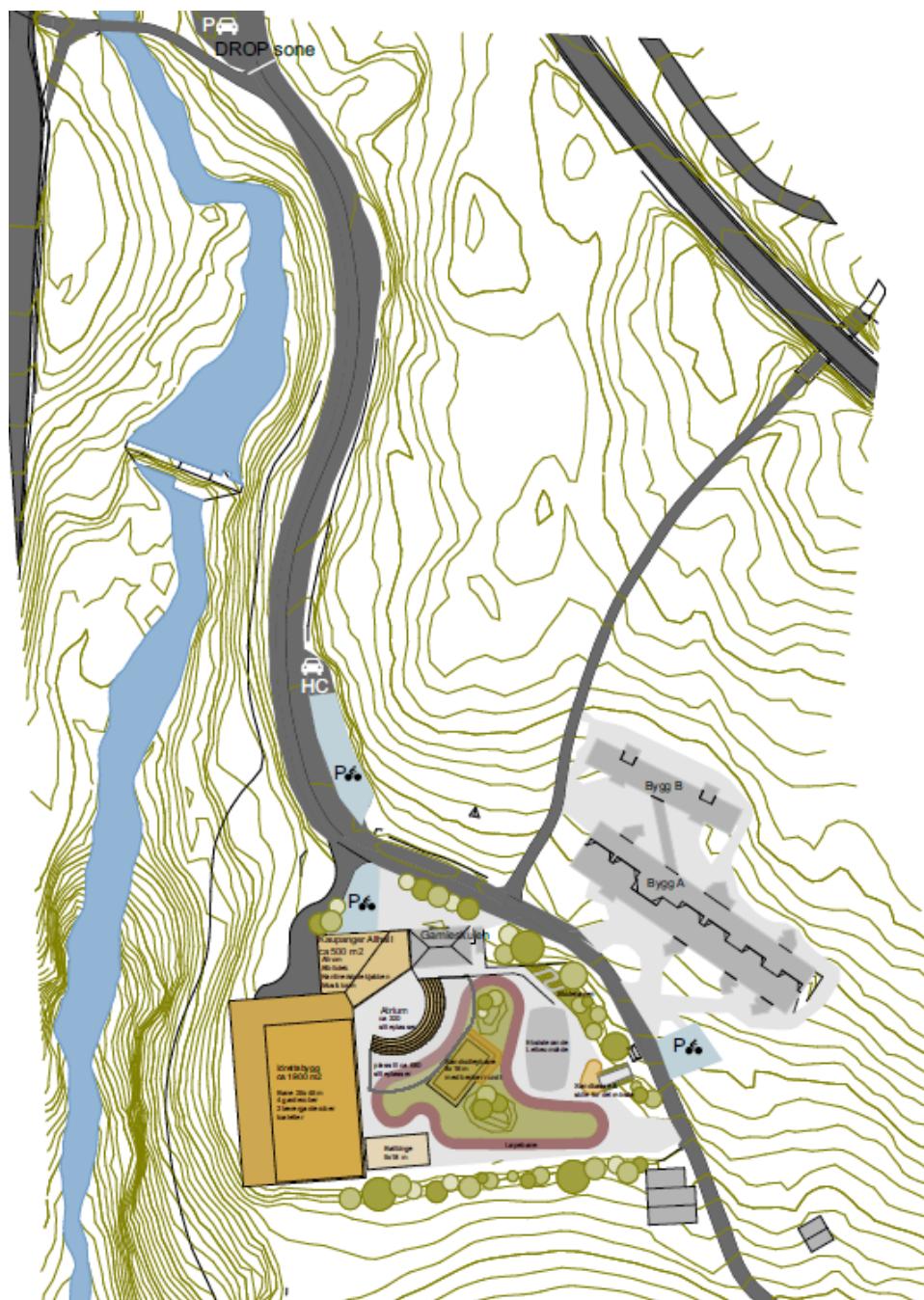
Utvida barnehagekapasitet bør ikkje løysast på skulen sitt areal då dette arealet må reserverast for å sikre utviklinga av skulen også på lang sikt. Dessutan vil det vera uheldig dersom nokon barn skal vera opptil 15 år på skulen. Dette vil kunne skape fleire skuleleie ungar. Ei løysing med friluftsbarnehage på Kvernhushaugen verkar vera mest fornuftig, utifrå eit fagleg og sosialt perspektiv. Ved å ta ned kapasiteten på dagens eine barnehage i Furuli, vil det kunne skape økonomisk grunnlag for barnehage nummer to på Kaupanger. Det vil også vera effektivt for å utnytte dei fasilitetar som finst i tilknyting til idrettsanlegget. Trafikalt er dette også eit godt alternativ då ein vil redusere trafikken i bustadfeltet der Furuli er lokalisert og har god tilkomst ved Idrettsparken på Kvernhushaugen. Det er ein kjennsgjerning at barnehageungar ofte må køyrast i samband med arbeid for foreldre. FAU ønskjer at skuleområdet skal vera mest mogleg bilfritt både på dag- og kveldstid.

Del 3. Vedlegg

Alle skisser og illustrasjoner er laga av Arkitektkontoret 4B og er sponsa av Kaupanger Næringsforeining.

A. Situasjonsplan for heile skuleområdet og Kaupanger AllHall:

Situasjonsplanen syner heilskapen i planløysinga frå droppsone og parkering ved Skogly øvst til sykkelparkeringsområder, Kaupanger Allhall med idrettsbygg og kultur-/spesialrombygg, og skisse for skulebana ved sjølve skulearealet. Droppsone/parkering kan ved fordel utvidast ved Skogly for å sikre eit bilfritt skuleområde. Dersom dette vert kopla med eit enkelt bomsystem på skulen kan ein stimulere til auka bruk av sykkel og gåing til og frå skule og fritidsaktivitetar på skulen. Dette vil vera i tråd med dei prinsipp som ligg i Samfunnsplanen til Sogndal kommune, inkludert føringar for arealplanen. Vedlegg B syner skulearealet i meir detalj.

B. Romplanar for skulebygg

Den første skissa illustrerer kor ein må gjera renovering/teknisk oppgradering (t.d. lærararbeidsplassar) og kor ein må bygge om eller på (t.d. garderobeareal). Den andre skissa viser noverande bruk fordelt på klasse-, spesial- og lærarrom, og den tenkte omdisponeringa for å sikre nok areal til klasse- og lærarrom ved flytting av spesialrom til Kaupanger AllHall (sjå vedlegg B)

Renovering/ombygging skulebygg A & B

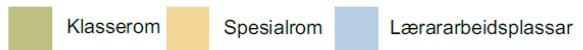
- Renovering/Teknisk oppgradering
- Ombygging/nybygg

Skulebygg A

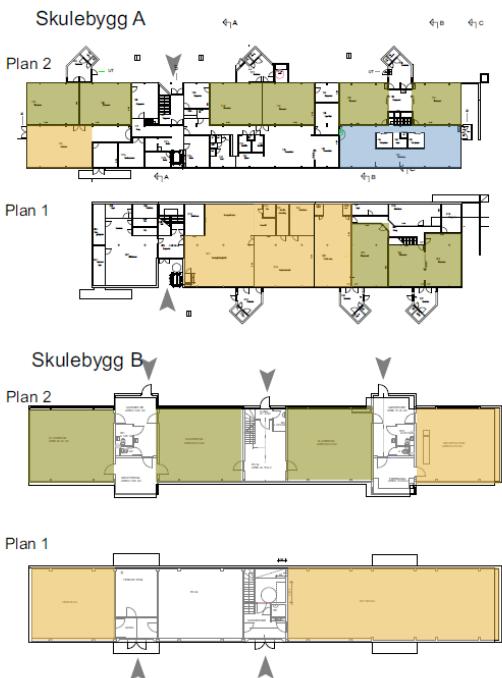

Skulebygg B

Eksisterande areal bygg A & B

Ny bruk av areal bygg A & B

